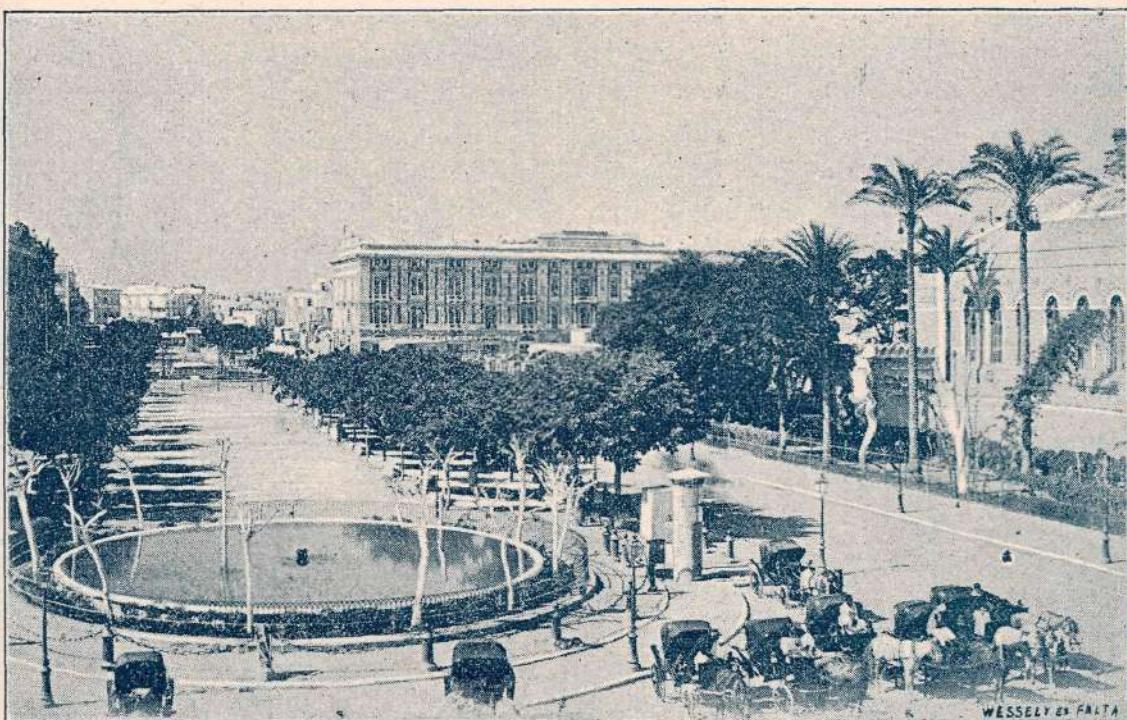

i dolnje predèle ilirske, kao i u ostale slavjanske pokrajine»; a z novim pravopisom Gajevim stopili smo Slovenci (kar je že tudi povedal Bleiweis l. 1846.) »v kolo z drugimi Slovani, de oni naše, mi pa njih bukve lahko beremo«. V prvi vrsti in neposredno smo stopili v tako književno kolo, kakor rečeno, uprav z najbližjimi brati Hrvati; o čemer je pripomnil tudi Fr. Kurelac v

svojih »Slovih nad grobom Lj. Gaja« rekoč, da je to »ono presretno jedinstvo pravopisno u Latinske polovice (Hrvatske) ter u iste susèdne bratje Slovenske, koje i sad (aj) na kupu nas drži moralnom i književnom«. — Pravopis ilirski je torej prvi korak k vzajemnosti in književni jedinosti južnih Slovanov.

Drugi korak k jugoslovanski zajednici književni, namerjani po »ilirstvu«,

Mehemet-Alijev trg v Aleksandriji.
(Po fotografiji Al. Beer-a.)

pak je jezik. »Prava namera slavjansko-ilirskega knjižestva« gledé gornjih Ilirov, t. j. Slovencev, bila je, kakor piše omenjeni »Ilir iz Kranjske« Kobe l. c.: »da bi slovensko podnarieče, koje je po duhovnicih i učiteljih, koji mu ili dosta viešti ne bijahu, ili ga pako po njemačkom jeziku slikovahu, dosti od svoje prve izvornosti, žaliboze izgubilo, po pravoj, slavjanskemu duhu prikladnoj, izobraženosti u slavjansko-ilirsko, kao rieka u more, polagano slivalo.«

No, že ista »Danica ilirska« (l. 1847., 3) je hvalila v tem obziru »Novic« urednika dr. J. Bleiweisa »na njegovom trudu, kojim se« — veli »medju ostalim stara (ima skrb), da stanovnike u ondašnjih pokrajinah (t. j. slovenskih) malo po malo priuči k našem občem književnom jeziku (misli »ilirskemu«) ili barem pobudi ljubav k njemu. Ne samo što je primio podpunoma naš organički pravopis, nego uvodi malo po malo i sve naše (namreč ilirske) tehničke izraze i